

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ПРАВА, ОBOB'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАТЬКІВ

УВАГА! Питання належного виховання дітей, досягнення порозуміння між батьками і дітьми завжди були важливими й актуальними. Законодавством України передбачено відповідальність батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Відповідальність батьків передбачена:

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Ст. 51. Батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття.

Ст. 52. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідується за законом.

Ст. 53. Кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою.

Ст. 68. *Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.*

СІМЕЙНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Ст. 141. Мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини незалежно від того, чи перебували вони у шлюбі між собою... Розірвання шлюбу між батьками, проживання їх окремо від дитини не впливає на обсяг їхніх прав і не звільняє від обов'язків щодо дитини, крім випадку, передбаченого ч.5 статті 157

Ст. 150. Забороняються фізичні покарання дитини батьками, а також застосування ними інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини.

Ст. 155. Ухилення батьків від виконання батьківських обов'язків є підставою для покладення на них відповідальності, встановленої законом.

Ст. 164. Батьки або один з них **можуть бути позбавлені батьківських прав**, якщо буде встановлено, що він (вона): не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявили щодо неї батьківського піклування; **ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини**, жорстоко поведуться з дитиною; є хронічними алкоголіками або наркоманами;

вдаються до будь-яких видів експлуатації дитини.

Ст. 170. Суд може прийняти рішення про відібрання дитини від батьків і передачу її на опікування органів опіки і піклування незалежно від позбавлення від батьківських прав, якщо, залишення дитини в осіб, у яких вона перебуває, небезпечно для її життя, здоров'я і морального виховання.

У виняткових випадках при безпосередній загрозі життю або здоров'ю дитини, орган опіки і піклування вправі прийняти рішення про негайне відібрання дитини у батьків або інших осіб, на вихованні яких вона фактично перебуває.

Зміст виховання, відповідальність батьків за розвиток дитини у сім'ї визначає **стаття 59 Закону України «Про освіту»**:

- виховання у сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.
- *батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані:*
- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;
- поважати гідність, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до державної та рідної мови, сім'ї, старших за віком;
- сприяти здобуттю дітьми освіти у навчальних закладах або забезпечувати повноцінну домашню освіту відповідно до вимог щодо її змісту, рівня та обсягу;
- виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини та інші.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

За невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо виховання дітей батьки можуть бути притягнені до різних видів юридичної відповідальності.

Адміністративна відповідальність (стаття 184 КУпАП). Кримінальна відповідальність (стаття 166 ККУ, ст.150 – 1 ККУ, ст. 164 ККУ, ст. 304 ККУ)

Чи несуть батьки відповідальність за вчинки своїх дітей?

(статті 1178–1183 Цивільного кодексу України)

Шкода, завдана малолітньою особою (яка не досягла 14 років), **відшкодовується її батьками**, – якщо вони не доведуть, що шкода не є наслідком несумлінного здійснення або ухилення ними від здійснення виховання та нагляду за малолітньою особою.

У разі вчинення адміністративного правопорушення особою віком від 16 до 18 років, якщо у неї відсутній самостійний заробіток, штраф стягується з батьків або осіб, які їх замінюють (**ч. 2 ст. 307 КУпАП**).

З метою боротьби із булінгом було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII, яким внесено зміни до Закону України «Про освіту» та Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП).

За загальними правилами, відповідальність за булінг настає, коли людині виповняється 16 років (стаття 12 КУпАП). І за свої дії вона відповідатиме самостійно.

Якщо булінг вчинила дитина віком до 16 років, за її дії будуть відповідати батьки або особи, які їх замінюють